

İNZİBATİ İCRAAT

HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI

QANUNUNUN

KOMMENTARİYASI

Nəşir:
Şahbaz XUDUOĞLU

Elmi redaktor: **Bəhrəm Zahidov**,
h.e.d., AMEA-nın Fəlsəfə və siyasi-hüquqi Tədqiqatlar
Institutunun elmi işlər üzrə direktor müavini

Rəyçilər: **Fuad Cavadov**, h.e.d., Ödliyyə Nazirliyinin Məhkəmə
Ekspertiza Mərkəzinin direktoru

İbrahim Quliyev, h.e.d., Milli Aviasiya Akademiyasının
hüquqşünaslıq kafedrasının müdiri

Şəhriyar Kərimov, h.e.n., Azərbaycan Respublikasının
Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasının
baş müəllimi

Müəlliflər: **A.Abdullayev**, h.e.n. (6n söz, I-IV fəsilər, m.1-52)
E.Abdullayev, h.e.d., prof. (6n söz, V-IX fəsilər, m.53-91)
**"İnzibati İcraat haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun Kom-
mentarlığı**. Bakı, Qanun, 2007, 288 səh.

Kitabda İnzibati-Prosesual Məcəllə ilə eyni zamanda qilyvəyə alınacaq "İnzibati icraat haqqında" AR Qanununun elmi-praktiki kommentarlığı verilməlidir. Kommentariyanın məqsədi Azərbaycan Respublikasının ərazisində bu qanunun tətbiqi zamanı meydana gəlməli olan anlaşmazlıqları aradan qaldırmaq, qanunun inzibati icraat proseslərində qanunun eynimənəli və düzgün tətbiqi edilməsində kömək etməkdir. Kommentariya Azərbaycan Respublikasının inzibati orqanları, hüquq sahəsində təhsil alan bakalavrlar, magistrlər və aspirantlar, eləcə də geniş oxucu auditoriyası üçün nəzərdə tutulmuşdur.

Q 1203020200 - 33 07-33
AB022051

Az2

© Qanun, 2007

© A.Abdullayev

© E.Abdullayev

MÜNDƏRİCAT

ÖN SÖZ	3
---------------------	----------

I FƏSİL

ÜMUMİ MÜDDƏALAR

§1. “İnzibati icraat haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun müəyyən etdiyi qaydalar və qanunda istifadə olunmuş əsas anlayışlar	
Maddə 1. Qanunun müəyyən etdiyi qaydalar	7
Maddə 2. Qanunda istifadə olunmuş əsas anlayışlar	11
§2. “İnzibati icraat haqqında” AR Qanununun tətbiq dairəsinin təsnifatı, əldiyəti, İnzibati orqanlar arasında qarşılıqlı hüquql yardım, hüquql yardımın şərtləri və belə yardım göstərməkdən imtınanın əsasları	
Maddə 3. Qanunun tətbiq edilməsi	21
Maddə 4. Aidiyyət	23
Maddə 5. İnzibati orqanlar arasında qarşılıqlı hüquql yardım	26

Maddə 6. Hüquqi yardımın şortləri	27
Maddə 7. Hüquqi yardım göstörmökdön imtinanın ösasları	30
Maddə 8. Hüquqi yardımla bağı xörelörin ödünilmösi	31
Maddə 9. Sönödlörin surötini rösmi tösdic etmək hüququ	37

II FƏSİL ÜMUMİ PRİNSİPLƏR

§1. **Hüquqi dövlötün ümumi prinsiplörünün xarakteristlikası, qanunçuluq, bərabərlik və etimad hüququnun qorunması prinsiplörünün anlayışı və məqsödləri**

Maddə 10. Hüquqi dövlötün ümumi prinsipləri	42
Maddə 11. Qanunçuluq prinsipi	42
Maddə 12. Bərabərlik prinsipi	43
Maddə 13. Etimad hüququnun qorunması prinsipi	43

§2. **Diskresion səlahiyyötlörin höyätə keçirilməsi qaydası və formal tölöblördön sui-istifadönün qadağan olunmasının xüsüsliyyötləri**

Maddə 14. Diskresion səlahiyyötlörin höyätə keçirilməsi qaydası	54
--	----

Maddə 15. Formal tələblərdən sui-istifadənin qadağan olunması	55
Maddə 16. Hüququn tətbiqindən imtinanın qadağan olunması	57
§3. Mütənasiblik, çoxun azı ehtiva etməsi və mötəbərlik prinsiplərinin anlayışı və mahiyyəti	
Maddə 17. Mütənasiblik prinsipi	59
Maddə 18. Çoxun azı ehtiva etməsi prinsipi	62
Maddə 19. Mötəbərlik prezumpsiyası	63

III FƏSİL PROSEDUR PRİNSİPLƏR VƏ TƏMİNATLAR

§1. İnzibati orqana müraciət etmək hüququ. İnzibati icraatda maraqlı şəxslərin iştirakının təmin olunması qaydaları və işə baxılmasında qərəzsizlik, onun obyektiv araşdırılması	
Maddə 20. İnzibati orqana müraciət etmək hüququ	66
Maddə 21. İnzibati icraatda maraqlı şəxslərin iştirakı	71
Maddə 22. İşə baxılmasında qərəzsizlik	75

§2.	İnzibati orqan tərəfindən məsləhətlərin və zəruri məlumatların verilməsi qaydaları, işin hallarının obyektiv araşdırılması, inzibati icraat materialları ilə tanış olmaq hüququ, məzmununda hər hansı sirr olan sənədlərin və ya məlumatların məxfiliyinin təmin olunması və inzibati icraatın aparıldığı dil	
Maddə 23.	İnzibati orqan tərəfindən məsləhətlərin və zəruri məlumatların verilməsi	76
Maddə 24.	İşin hallarının obyektiv araşdırılması	78
Maddə 25.	İnzibati icraat materialları ilə tanış olmaq hüququ	80
Maddə 26.	Məzmununda qanunla qorunan hər hansı sirr olan sənədlərin və ya məlumatların məxfiliyinin təmin olunması	83
Maddə 27.	İnzibati icraatın aparıldığı dil	84

IV FƏSİL İNZİBATİ İCRAAT

§1.	İnzibati icraatın başlanılması üçün əsaslar, ərizə və ya vəsatətlərin təqdim edilməsi qaydaları, ərizənin forması və məzmunu, ərizə və ya vəsatətlərin qəbul edilməsi və qeydiyyata alınması qaydaları	
Maddə 28.	İnzibati icraatın başlanılması üçün əsaslar	86

	Maddə 29. Ərizə və ya vəsatətlərin toqdim edilməsi	93
	Maddə 30. Ərizənin forması və məzmunu	93
	Maddə 31. Ərizə və ya vəsatətlərin qəbul edilməsi və qeydiyyatına alınması	95
§2.	Əlavə sənədlərin və ya məlumatların tələb olunması, ərizənin səlahiyyətli inzibati orqana göndərilməsi və ərizənin baxılmamış saxlanması qaydaları	
	Maddə 32. Əlavə sənədlərin və ya məlumatların tələb olunması	96
	Maddə 33. Ərizənin səlahiyyətli inzibati orqana göndərilməsi	99
	Maddə 34. Ərizənin baxılmamış saxlanması	101
§3.	İnzibati icraatın təzələnməsi ilə bağlı təkrar ərizə ilə müraciət etmək üçün əsaslar. İnzibati icraatda iştirakçılar	
	Maddə 35. İnzibati icraatın təzələnməsi ilə bağlı təkrar ərizə ilə müraciət etmək üçün əsaslar	102
	Maddə 36. İnzibati icraatda iştirakçılar	105
	Maddə 37. İnzibati icraatda nümayəndəlik	110
	Maddə 38. Maraqlı şəxsin inzibati icraatda vəkil vasitəsi ilə təmsil olunmaq hüququ	114
	Maddə 39. Xərelər	117

Maddə 40. Sənədləri almaq üçün müvəkkil təyin etmək vəzifəsi	119
§4. Ekspert və ya mütəxəssisin təyin edilməsi qaydası. Vəzifəli şəxsə, ekspertə, mütəxəssisə və ya tərcüməçiyə etiraz etmək üçün əsaslar və bu barədə verilmiş ərizələrə baxılması, onların həll edilməsi qaydası	
Maddə 41. Ekspert və ya mütəxəssisin təyin edilməsi	122
Maddə 42. Vəzifəli şəxsə etiraz etmək üçün əsaslar	130
Maddə 43. Ekspertə, mütəxəssisə və ya tərcüməçiyə etiraz etmək üçün əsaslar	134
Maddə 44. Etiraz haqqında ərizələrə baxılması və həll edilməsi qaydası	137
§5. İnzibati icraatda sübutlar. Sübutların təqdim edilməsi, tələb olunması, qiymətləndirilməsi, icraat müddətinin hesablanması qaydaları, müddətin uzadılması və onun bərpa edilməsi əsasları. İnzibati icraat haqqında xəbərdar etmə və inzibati icraatın müddəti	
Maddə 45. İnzibati icraatda sübutlar	140
Maddə 46. Sübutların təqdim edilməsi və tələb olunması	145

Maddə 47. Sübutların qiymətləndirilməsi	147
Maddə 48. İnzibati icraatda müddətlərin hesablanması	150
Maddə 49. Müddətlərin uzadılması	154
Maddə 50. Müddətlərin bərpası	156
Maddə 51. İnzibati icraat haqqında xəbərdar etmək	158
Maddə 52. İnzibati icraatın müddəti	161

V FƏSİL

KOLLEGIAL İNZİBATI ORQANDA İNZİBATI İCRAAT

Maddə 53. Kollegial inzibati orqanda inzibati icraat qaydası	164
Maddə 54. Kollegial orqanın iclasının keçirilmə qaydası	169
Maddə 55. Kquorum	174
Maddə 56. Kollegial inzibati orqanın iclasının protokolu	175

VI FƏSİL

İNZİBATI AKTLAR

§1. İnzibati aktın forması, inzibati akta dair ümumi tələblər, yazılı inzibati aktın rekvizitləri	
Maddə 57. İnzibati aktın forması	178

Maddə 58. İnzibati akta dair ümumi tələblər	183
Maddə 59. Yazılı inzibati aktın rekvizitləri	184
§2. İnzibati aktda əlavə müddəaların (göstərişlərin) nəzərdə tutulması, inzibati aktın əsaslandırılması, inzibati aktın qəbul olunması haqqında məlumat verilməsi və aktda aşkar edilən səhvlərin düzəldilməsi qaydası	
Maddə 60. İnzibati aktda əlavə müddəaların (göstərişlərin) nəzərdə tutulması	187
Maddə 61. İnzibati aktın əsaslandırılması	191
Maddə 62. İnzibati aktın qəbul olunması haqqında məlumat verilməsi	194
Maddə 63. İnzibati aktda olan aşkar səhvlərin düzəldilməsi	197
§3. İnzibati aktın hüquqi qüvvəsi və etibarlılığı, inzibati aktın etibarsız sayılması. İnzibati icraat müddətində inzibati aktın qəbul edilməsinin nəticələri. Qanunsuz və qanuni inzibati aktların ləğv olunması qaydaları	
Maddə 64. İnzibati aktın hüquqi qüvvəsi və etibarlılığı	199
Maddə 65. İnzibati aktın etibarsız sayılması	202
Maddə 66. İnzibati icraat müddətində inzibati aktın qəbul edilməsinin noticələri	204
Maddə 67. Qanunsuz inzibati aktın ləğv olunması	205

Maddə 68. Qanuni inzibati aktın loğv olunması	212
Maddə 69. İnzibati aktın bir hissəsinin etibarsız sayılması və ya loğv edilməsi	216
Maddə 70. Sənədlərin qaytarılması	218

VII FƏSİL İNZİBATİ ŞİKAYƏTLƏR ÜZRƏ İCRAAT

§1. İnzibati aktdan şikayət vermə hüququ, şikayətin verilməsi qaydası, müddəti, forma və məzmunu

Maddə 71. İnzibati aktdan şikayət vermək hüququ	219
Maddə 72. İnzibati şikayətin verilməsi qaydası	222
Maddə 73. İnzibati şikayətin verilməsi müddəti	224
Maddə 74. İnzibati şikayətin forması və məzmunu	225
Maddə 75. İnzibati şikayətin baxılmamış saxlanılmasının əsasları	227

§2. İnzibati şikayətin verilməsinin hüquqi nəticələri və məhkəmə qaydasında müvəqqəti xarakterli müdafiə

Maddə 76. İnzibati şikayətin verilməsinin hüquqi nəticələri	229
---	-----

Maddə 77. Məhkəmə qaydasında müvəqqəti xarakterli müdafiə 231

§3. İnzibati şikayətə baxılması müddəti, İnzibati şikayətə baxılması qaydası və İnzibati şikayət üzrə qərar qəbul edilməsi

Maddə 78. İnzibati şikayətə baxılması müddəti 233
Maddə 79. İnzibati şikayətə baxılması qaydası 234
Maddə 80. İnzibati şikayət üzrə qərar qəbul edilməsi 237

**VIII FƏSİL
İNZİBATİ AKTIN İCRA EDİLMƏSİ**

§1. İnzibati aktların icra edilməsi qaydası, pul tələblərinin icra edilməsi. Borelunun müəyyən hərəkətlər etməyə, müəyyən hərəkətlərə dözməyə və ya müəyyən hərəkətləri etməkdən çəkinməyə məcbur edən İnzibati aktların icra edilməsi

Maddə 81. İnzibati aktların icra edilməsi qaydası 240
Maddə 82. Pul tələblərinin icra edilməsi 243
Maddə 83. Borelunu müəyyən hərəkətlər etməyə, müəyyən hərəkətlərə dözməyə və ya müəyyən hərəkətləri etməkdən çəkinməyə məcbur edən İnzibati aktların icra edilməsi 247

Maddə 84. İnzibati aktın börcünün (maraqlı şəxsin) hesabına icra edilməsi	252
Maddə 85. İnzibati aktın icrasının cərisə vasitəsi ilə təmin edilməsi	254
Maddə 86. Bilavasitə məcburetmə	255
Maddə 87. Bələdiyyələr tərəfindən qəbul edilmiş inzibati aktların icra olunması qaydası	258
Maddə 88. Məcburi icra tədbirlərinin tətbiq edilməsi haqqında qərardan şikayət verilməsi	261

IX FƏSİL MƏSULİYYƏT

Maddə 89. İnzibati orqanların məsuliyyəti	263
Maddə 90. İnzibati orqanların vəzifəli şəxslərinin məsuliyyəti	265
Maddə 91. Qanunun qüvvəyə minməsi	270

“İnzibati icraat haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı	271
--	------------

İstifadə olunmuş ixtisarlər	273
--	------------